

Az uniós tagság előnyeinek elismerése

Sune Ekbåge, az észak-közép-svédországi Strukturális Alapok Partnerség elnöke beszámolt a *Panorama* magazinnak arról, hogy a csekély népességű régió a főbb stratégiai és közösséggel kapcsolatos problémák megoldásában milyen módon használta fel a kohéziós politikát, valamint a strukturális és szociális alapokat.

Miként gondolkodik arról a felfogásról, hogy Svédországnak – nettó befizetőként – nincs szüksége a kohéziós politika támogatására?

Amennyiben az EU továbbra is valamennyi polgárának javát szolgálva az összes tagállam uniója kíván maradni, akkor veszélyes olyan kijelentést tenni, hogy egyes részeinek nincs szüksége a kohéziós politikára vagy a strukturális alapokra. Kiemelten fontos átfogó képet látni – figyelembe véve valamennyi kérdést és szakterületet. A nagyközönség egyes csoportjainak körében megfigyelhető az a tendencia, amely feleslegesként és idegenként tekint az EU-ra. A strukturális alapok maradéktalan felszámolása pedig esetleg még fokozhatja is ezt a tendenciát. A strukturális alapok támogatják a polgárokat az uniós tagsággal járó előnyök és sikerek konkrét megvalósításában, nemcsak a jelentősebb stratégiai kérdések, hanem a közösséggel kapcsolatos kérdések – így például az ifjúsági munkanélküliség és az integráció – tekintetében is.

Noha Svédország gazdag ország, egyes régiói azonban más régiókhöz képest komolyabb kihívásokkal szembesülnek. Ilyen például az észak-közép-svédországi régió. A centralizáció és az urbanizáció

a svéd régiókban is hatással van a fejlesztési szintekre. A strukturális alapok segítenek többek között a munkanélküliség, az innovációs képesség tekintetében jelentkező keményebb kihívásokkal szembesülő régiók feltételeinek javításában. Régióink egyes területein magas munkanélküliség tapasztalható. Az Európai Szociális Alap (ESZA) támogatásával megvalósított számos projekt jelentős szerepet játszik a fiatalok munkanélküliségi arányának csökkentésében, különösen azon fiatalokra összpontosítva, akik a legközelebbi munkalehetőségtől távol élnek vagy nehézségekkel küzdenek az esetleges áttelepülés tekintetében. A soron következő társadalmi kihívások tükrében rendkívül fontos hatással bírnak ezek az alapok.

A Bizottság júliusban fogadta el az intelligens szakosodásra vonatkozó közleményt. Régiója milyen mértékben vesz részt az európai régiókban rejlő innovációs és versenyképességi potenciál kiaknázásában?

Az észak-közép-svédországi régiót alkotó mindhárom területnek megvan a saját kialakított intelligens szakosodási stratégiája, amely az egyes régiók erősségein és növekedési lehetőségein alapul. A régióon belül ez fokozottabb kohéziót

alakított ki, az üzleti közösség, a szervezetek és az egyetemek/főiskolák közötti szilárdabb együttműködési partnerségeket eredményezett, és hozzásegített a kiemelt területek politikai fókuszba kerüléséhez. A kiemelt erősségek közé tartoznak például az intelligens ipar, a biogazdaság, a digitalizáció és az innovációs tapasztalati ágazat. A stratégiák kialakítása során nemi szempontok is közrejátszottak a nemi szempontból szegregált munkaerőpiacunk miatt. Az intelligens szakosodási stratégiák fontos szerepet játszanak a strukturális alapok partnerségében is, például valamely projekt prioritásainak azonosítása során.

Az intelligens szakosodás a fokozott kutatás és innováció (K+I) tekintetében hatékony és transzformatív eszköznek bizonyult, hozzájárulva a jobb versenyképességhez regionális és európai szinten egyaránt. A megközelítés sikeresen hozzájárult a prioritások pontosításához és a K+I politika hosszabb távú és módszeresebb megközelítésének kialakításához. Régióink a Vanguard-kezdemenyezés tagja, amely a nemzetközivé válás révén igencsak eredményesnek bizonyult.

Kérdésére válaszolva: Észak-Közép-Svédország északi része rendkívül elkötelezett

az intelligens szakosodási stratégia mellett, felettébb fontosnak ítéli ezt folyamatot a régió prioritásainak a lehető legmegfelelőbb módon történő azonosítása tekintetében.

Milyen eredményekre számít a 2014–2020-as időszak végén?

Milyen tanulságokat vontak le az előző programozási időszakból?

A programozási időszak egyik legfontosabb kérdése a széles sávú hozzáférés kiépítésének a strukturális alapok révén történő finanszírozására irányuló lehetőségek azonosítása volt. E területen belül számos igencsak konkrét és jelentős eredményről számolhatunk be. Az alapok elindították azokat a folyamatokat, amelyek végül lehetővé tették a széles sávú hozzáférés kiépítését a régió lakói és vállalkozói számára, emellett pedig biztosították az ehhez szükséges további finanszírozást. Ez egy kulcsfontosságú fejlesztési kérdés, amely voltaképpen a régió túléléséhez szükséges. Svédország valamennyi területén lehetővé kell tenni a vállalkozások életképességét, a széles sávú hozzáférés pedig a versenyképesség elengedhetetlen tényezője. Rendkívül jó eredményekről adhatunk számot e területen. Kulcsfontosságú e probléma a tekintetben is, hogy polgáraink értesüljenek az EU helyi szinten betöltött szerepének jelentőségéről is.

Ezen alapok által támogatott K+I beruházások régióink számára rendkívül fontosak, hiszen ezek tartják fenn a meglévő iparágakat, illetve őrzik meg és vonzzák be a szükséges készségeket. Az alapok tették lehetővé a vállalkozások és a felsőfokú oktatási intézmények közötti együttműködést is. Rövid távon nem biztos, hogy kézzel fogható eredményeket tapasztalhatunk, az eredményességet a következő programozási során létrejövő új vállalkozások, új innovációk tanúsítják majd.

„Ezen alapok által támogatott K+I beruházások régióink számára rendkívül fontosak, hiszen ezek tartják fenn a meglévő iparágakat, illetve őrzik meg és vonzzák be a szükséges készségeket.”

Az ESZA fontos szerepet játszott és játszik majd a jövőben is az olykor rohamos tempóban kialakuló társadalmi kihívások kezelésében. Példa erre a közelmúltban Svédországba érkezett menekültáradat, amelynek következtében rövid távon számos regionális helyi hatóságra nehezedett gazdasági nyomás. Az ESZA projektek támogatták helyi hatóságainkat az integrálási folyamatban, amelynek révén ezek az emberek is régióink értékes tagjaivá válhatnak.

Észak-Közép-Svédország csekély népességű régió az EU északi részén. Szem előtt tartva ezt a tényt, mit gondol, az Önök régiója profitálhat bármilyen módon az európai területi együttműködésből?

Számtalan olyan projektről és kezdeményezésről számolhatunk be, amelyekben észak-közép-svédországi szereplők vettek részt a területi együttműködés kontextusában. Régióink főként a Svédország-Nor-

végia Interreg programban vesz részt, de lehetősége nyílt a balti-tengeri és az északi-tengeri régió Interreg programjaiban, illetve az Interreg Európa programban történő részvételre is. Példa erre a balti-tengeri régió tudományos parkjai közötti tudáscsere és interakció fokozását célzó projekt. Ez a projekt emellett a strukturált együttműködés intézményi szintű módjának létrehozásáért is felel, amely majd cserébe hasznot hoz vállalkozásaink számára. A vállalatok hozzáférést kapnak egyéb balti-tengeri országok hálózataihoz és kapcsolattartóihoz, amely lehetővé teszi piacaik kibővítését. Kiemelten fontos, hogy vállalkozásaink profiljai nemzetközibb színezetet kapjanak, hiszen ez segíti hozzá őket az új ügyfelek és partnerek eléréséhez.

Norvégia bár nem uniós tagállam, Svédország legjelentősebb kereskedelmi partnere és a határokon átnyúló együttműködések ösztönző Svédország-Norvégia Interreg program nagymértékű hasznélvezője. Ez a program többek között a határok közötti vasúti forgalom javítását öleli fel, illetve a kereskedelmi akadályok csökkentésére irányuló munkát is magában foglalja. ■